

Sirküler No : 2023/21

14.03.2023, Bursa

Konu : Bağımsız Denetimde Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar'da Yapılan Değişiklikler

Muhasebeciler İçin Uluslararası Etik Standartları Kurulu (IESBA) tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar'da (Bağımsızlık Standartları Dâhil) (Etik Kurallar) etik hususlara ilişkin güncel gelişmeler ve diğer standartlarda yapılan değişiklikler doğrultusunda çeşitli revizyon çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda, Etik Kurallar'da;

- Kalite Yönetimi Projesi Kapsamında Etik Kurallarda Yapılan Değişiklikler,
- Kaliteyi Gözden Geçiren Kişinin ve Diğer Uygun Gözden Geçirenlerin Tarafsızlıklarının Ele Alınması Projesi Kapsamında Etik Kurallarda Yapılan Değişiklikler,
- Ücretler Projesi Kapsamında Etik Kurallarda Yapılan Değişiklikler ve
- Güvence Dışı Hizmet Sunumu Projesi Kapsamında Etik Kurallarda Yapılan Değişiklikler, başlıklarıyla bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, IESBA tarafından yapılan söz konusu değişikliklerin mevzuata aktarılarak uluslararası standartlara tam uyumun sağlanmasına yönelik olarak KGK çalışmaları tamamlanmış olup, Etik Kurallar'da yapılan temel değişiklikler aşağıda başlıklar hâlinde özetlenmektedir.

1-Kalite Yönetimi Projesi ile Kaliteyi Gözden Geçiren Kişinin ve Diğer Uygun Gözden Geçirenlerin Tarafsızlıklarının Ele Alınması Projesi

Bilindiği üzere, Uluslararası Bağımsız Denetim ve Güvence Denetimi Standartları Kurulu'nun (IAASB) stratejik hedeflerinden biri, "yüksek kalitede uluslararası standartların geliştirilmesi, benimsenmesi ve uygulanmasına katkıda bulunmak ve bu hususları teşvik etmektir. Bu kapsamda, IAASB tarafından Kalite Yönetim Projesi kapsamında yeni Kalite Yönetim Standartları (KYS) yayımlanmış olup söz konusu Standartlar, 16/01/2023 tarih ve 32075 sayılı (1. Mükerrer) Resmî Gazete'de yayımlanmak suretiyle mevzuata kazandırılmıştır.

Bu çerçevede; KYS 1 Finansal Tabloların Bağımsız Denetim veya Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri veya İlgili Hizmetleri Yürüten Bağımsız Denetim Şirketleri İçin Kalite Yönetimi ve KYS 2 Denetimin Kalitesinin Gözden Geçirilmesi'ni geliştirmeye yönelik IAASB projesiyle yakın bir şekilde koordine edilensöz konusu projeler kapsamında yapılan temel değişiklikler aşağıda yer almaktadır:

- KYS 1'in Kalite Kontrol Standardı 1'in (KKS 1) yerini alması nedeniyle, KKS 1'e ve KKS 1'deki kavramlara ve terminolojiye yapılan atıfların KYS 1'e yapılan atıflarla değiştirilmesi,
- Tarafsızlığın kritik niteliğine odaklanarak, bir kişinin denetimin kalitesini gözden geçirme görevinde hizmet vermesi için liyakatinin ele alınmasında KYS 2'yi destekleyen bir rehberlik sağlaması,
- Belirli bir denetim için bir kişinin denetimin kalitesini gözden geçiren kişi olarak atanmasında ortaya çıkabilecek tarafsızlık ilkesine yönelik tehditlerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve ele alınması,
- Denetim şirketinin, liyakate ilişkin şartlara göre, bir sorumlu denetçinin aynı denetimde kaliteyi gözden geçirme görevini üstlenmesinden önce iki yıllık bir ara verme süresi belirlemesine ilişkin KYS 2'de yer alan hükme açıkça atıf yapılması ve
- KYS 2'de yer alan söz konusu ara verme hükmünün; tarafsızlık ilkesine uyumun ve denetimlerin yüksek kalitede olmasının desteklenmesine ilişkin ikili amaca hizmet ettiğinin vurgulanması.

2-Ücretler Projesi

Ücretler projesi kapsamında Etik Kurallar'ın 4A ve 4B kısımlarının ücretle ilgili hükümlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu proje kapsamında yapılan temel değişiklikler aşağıda yer almaktadır:

- Ücretlerin bir denetim veya güvence müşterisiyle görüşülmesi ve müşteri tarafından ödenmesi durumunda ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditler konusunu açıklayan ve ele alan bir rehberlik sağlanması,
- Müşteri tarafından ücret ödemesi yapıldığında oluşan tehditlerin düzeyinin değerlendirilmesi ve bu tür tehditlerin ele alınması,
- Denetim dışındaki hizmetlerin sunulmasının denetim ücreti düzeyini etkilememesi için denetim ücretinin, bir denetim müşterisinden alınan toplam ücret içerisinde ayrı olarak yer alması,
- Denetim şirketi veya denetim ağına dâhil şirketler tarafından bir denetim müşterisinden talep edilen toplam ücretlerin önemli bir bölümünün, denetim dışındaki hizmetlerden oluşması durumunda ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditlerin değerlendirilmesi ve ele alınması,
- Bir denetim müşterisinin kamu yararını ilgilendiren kuruluş (KAYİK) olduğu veya olmadığı durumda ücret bağımlılığına ilişkin hükümlerin güçlendirilmesi,
- Ücret bağımlılığına ilişkin durumların belirli bir sürenin ötesinde devam etmesi durumunda denetim şirketinin, KAYİK olan bir denetim müşterisinin denetçiliğini bırakması ve
- Denetim şirketinin bağımsızlığı hakkında görüşlerini oluştururken üst yönetimden sorumlu olanlara ve kamuya yardımcı olmak amacıyla KAYİK olan denetim müşterileri için ücretle ilgili bilgiler konusunda şeffaflığın artırılması.

3-Güvence Dışı Hizmet Sunumu Projesi

Güvence dışı hizmet sunumu projesi kapsamında Etik Kurallar'ın 4A ve 4B kısımları ile özellikle, Bölüm 600 "Denetim Müşterilerine Güvence Dışı Hizmetlerin Sunulması"nda

çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu proje kapsamında yapılan temel değişiklikler aşağıda yer almaktadır:

- Bir denetim şirketi veya denetim ağına dâhil denetim şirketi tarafından KAYİK olan bir denetim müşterisine güvence dışı hizmetin sunulması, denetim şirketinin bağımsızlığına yönelik kendi kendini denetleme tehdidi oluşturabiliyorsa, söz konusu güvence dışı hizmetin sunulmasına yönelik yeni bir genel yasağın getirilmesi,
- Denetim şirketlerine ve denetim ağına dâhil şirketlere, bir denetim müşterisine güvence dışı hizmet sunulması sonucunda oluşabilecek kendi kendini denetleme ve bağımsızlığa yönelik tehditlerini belirleme ve değerlendirme konusunda yardımcı olacak yeni hükümler getirilmesi,
- Tavsiye ve önerilerde bulunulmasının, kendi kendini denetleme tehdidi oluşturabileceğini belirten ve bir denetim şirketi veya denetim ağına dâhil şirketin bir denetim müşterisine tavsiye ve önerilerde bulunabileceği durumları açıklayan yeni rehberliğin sağlanması,
- Denetim şirketinin, KAYİK müşterilerine sunacağı güvence dışı hizmetlerle ilgili hususlar hakkında üst yönetimden sorumlu olanlarla kuracağı iletişimin güçlendirilmesi ve
- KAYİK olan bir denetim müşterisine güvence dışı hizmet sunulması sonucunda kendi kendini denetleme tehdidinin oluşup oluşmayacağı değerlendirilirken önemlilik kavramının ilgili olmadığının açıklanması.

Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar'da (Bağımsızlık Standartları Dâhil) Yapılan Değişiklikler, 12/03/2023 tarih ve 32130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak mevzuatımıza kazandırılmıştır.

Kalite Yönetimi Projesi ile Kaliteyi Gözden Geçiren Kişinin ve Diğer Uygun Gözden Geçirenlerin Tarafsızlıklarının Ele Alınması Projesi Kapsamında Etik Kurallarda Yapılan Değişiklikler, **31/12/2023 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere**, diğer projeler kapsamında yapılan değişiklikler ise yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar'da (Bağımsızlık Standartları Dâhil) Yapılan Değişiklikler'e ulaşmak için [tıklayınız](#)

Bilgilerinize sunulur. Saygılarımızla

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE Y.M.M A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.